

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	BcA Lenka Crháková		
Studijní program	N8206 Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Produktový design		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2012/2013
Název práce	Design interierového svítidla s využitím LED technologie		
Oponent práce	akad. sochař Ondřej Podzimek		

Diplomantka se věnuje věčnému tématu – lampě. Tyto předměty ve formě louče byly nalezeny v pravěkých jeskyních, jednoduché knotové lampy na olej z pálené hlíny se vyskytovaly v obydlích i palácích pravěkého Egypta i mesopotamských kultur. Idea ohně, lampy či věčného světla se v mnoha obměnách opakovala v různých náboženstvích jako symbolický prvek.

Diplomantka tedy řešila úkol na jedné straně tradiční, ale zároveň nově formulovaný. Zvolený zdroj světla – LED dioda je tvarově i pocitově velmi vzdálen od světelných zdrojů, v nichž světlo vzniká hořením, obloukovým výbojem či vychází z rozžhaveného vlákna žárovky. V teoretické části práce na tuto asociaci diplomantka upozornila a provedla historický rozbor osvětlovačel jak z tvarového hlediska, tak s ohledem na princip funkce.

Osvětlení pomocí LED technologie postavila diplomantka na spolupráci s výrobní firmou, což je při náročnosti a speciálnosti použité napájecí elektroniky zřejmě jediný možný postup. Použitá forma LED pásků s lineárně uspořádanými bodovými zdroji světla vybízela k hledání netradičních tvarů.

Podrobně se diplomantka věnovala obsahovému vymezení svého úkolu, který spatřuje výhradně v rovině světelného zdroje pro světelnou terapii (light therapy). To přesně odpovídá volně definovanému zadání, které tak ponechalo autorce prostor, aby téma uchopila a rozvinula.

Základní přínos práce spatřuji v rozvinutí koncepce, kterou autorka jasně definovala a ve svém návrhu ji přesvědčivě prezentovala. Je zajímavé, že zvolený přístup k řešení je důsledně sochařský, objemový, a teprve postupně v průběhu práce sledujeme redukci hmoty ve prospěch lineární sítě, vymezující virtuální prostor.

Celkově oceňuji vysoce inovativní přístup k problému osvětlení a světelného zdroje. Odkaz na krystalicky čisté struktury připomíná v prvním plánu známý příběh inspirace Pavla Janáka a dalších tvůrců českého kubismu krystalickými strukturami ze sbírek Národního muzea v Praze. Diplomantka však popisuje a dokumentuje inspiraci přímo u zdroje – mineralogie a tvarová čistota a přesnost krystalů. Dá se říci, že vyšla paralelně z téhož inspiračního zdroje jako čeští kubisté, ale konečný výsledek je diametrálně odlišný. Tam, kde kubismus vytvářel plné masivní plochy, nasazuje diplomantka subtilní lineární prvky na hranách. Jde tedy o pouhé lineární ohraničení prostoru, které navrženým světlům dodává odhmotnění a minimalistické odlehčení. Oceňuji toto vysoce zdařilé uchopení tématu.

Použití geometrického krystalického tvarosloví umožnilo variabilitu v polohovatelnosti, neboť jednotlivé stěny imaginárního krystalu mohou v různých polohách posloužit jako stabilní základna. Výsledkem práce autorky je tvar, který je vizuálně svébytný, v dané oblasti nový a výrazově inovativní. V oblasti svítidel lze při současné mnohosti nabídky jen s obtížemi nalézt zcela nový podnět. Autorka nejen že takový podnět našla, ale rozvinula jej do přesvědčivého, minimalistického a přesto zajímavého pojetí. To je třeba ocenit.

Rozumí se samo sebou, že čistý zdroj světla (bez stínících, rozptylných čiodrazných ploch) by v praxi zřejmě neposkytoval homogenní a neoslňující osvětlení. Autorka ovšem od počátku koncipovala svůj návrh jako svébytný objekt s primární funkcí světelné terapie. U takto funkčně vymezeného výrobku by tedy nemělo smysl klást na něj obdobná utilitární měřítka jako např. na stolní lampu.

Zároveň je třeba podotknout, že pro případnou seriovou výrobu bude třeba dořešit precizní spojování kruhových trubek v ostrých úhlech, uchycení plochy pro LED pásek na trubku, a případně uvážit možnost tvarového řešení přechodového dílu nezi LED páskem a přívodní elektrickou šňůrou. Tyto připomínky praktického rázu by jistě autorka vzala do úvahy v předvýrobní přípravě.

Navrhuji klasifikaci A.

Ve Zlíně dne 3. 6. 2013

Ondřej Podzimek